Nederlandstalige TEX Gebruikersgroep

Aan	:	Leden Nederlandstalige TEX Gebruikersgroep,
	:	Secretariaten Internationale TEX Gebruikersgroepen.
Betreft	:	Verslag 7^e NTG bijeenkomst
Locatie	:	Elsevier Science Publishers, Amsterdam
Datum	:	2 mei 1991
Behandeling	:	bij de volgende bijeenkomst (21 november 1991 te Eindhoven)

Agenda:

Bijlagen:

De NTG vereniging

Voorzitter:	C.G. van der Laan, Rijksuniversiteit Groningen. Internet: cgl@rug.nl
Secretaris:	G.J.H. van Nes, ECN, Service Unit Informatica, Petten. Internet: vannes@ecn.nl
Penningmeester:	J.L. Braams, PTT Dr Neher Laboratorium, Leidschendam. Internet: jl_braams@pttrnl.nl
Bestuursleden:	H.P.A. Mulders, KUB, Tilburg. J.J. Winnink.
Postadres:	Nederlandstalige TEX Gebruikersgroep, Postbus 394, 1740 AJ Schagen.
Postgiro:	1306238, t.n.v. Penningmeester NTG, Zoetermeer.
Internet:	ntg@hearn

De Nederlandstalige TEX Gebruikersgroep (NTG) is een vereniging die tot doel heeft het bevorderen van de kennis en het gebruik van TEX.
De **NTG** tracht dat te bereiken door het uitwisselen van informatie, het organiseren van congressen, symposia en tentoonstellingen m.b.t. TEX en 'TEX-produkten', en door het onderzoeken en vergelijken van TEX met soortgelijke/aanverwante produkten, b.v. SGML.

De **NTG** biedt haar leden ondermeer het volgende:

- Tweemaal per jaar een **NTG**-bijeenkomst.
- Tweemaal per jaar de uitgebreide NTG MAPS (Minutes and APpendiceS).
- Indien mogelijk eenmaal per jaar open '**NTG**-dagen', waar naast lezingen, ook cursussen (speciaal tarief voor leden) worden gegeven.
- De fileserver TEX-NL waarop algemeen te gebruiken 'TEX-produkten' staan. De meeste van deze TEX-produkten zijn, tegen geringe vergoeding, ook op diskette verkrijgbaar. Daaronder valt ook een volledige MS-DOS versie van TEX, LATEX, en een previewer.
- De discussielijst TEX-NL waarop vragen gesteld worden. Ook worden er via deze listserver ervaringen uitgewisseld.
- Aktiviteiten in werkgroepen.
- Korting op (buitenlandse) TEX congressen en cursussen.
- Eenmaal per jaar een ledenlijst met per lid informatie welke software en welke hardware, in relatie met TEX, wordt gebruikt.

Lid worden kan door overmaking aan de penningmeester van het verschuldigde contributie bedrag. Daarnaast dient een informatieformulier te worden ingevuld, welke laatste via het secretariaat te verkrijgen is.

De contributie voor een persoonlijk lidmaatschap bedraagt *f* 75,–, de contributie voor een instituutslidmaatschap bedraagt *f* 200,–. Een instituutslidmaatschap geeft het recht om drie personen aan te wijzen die informatie welke aan de leden wordt verstuurd, ontvangen. Van die drie personen dient één persoon te worden aangewezen als rechtsgeldige vertegenwoordiger van het bedrijf/instituut, een ander als vervangend vertegenwoordiger.
Indien meer leden per bedrijf/instituut lid willen worden, geldt als additioneel tarief *f* 50,– per persoon.
Voor studenten geldt eveneens een tarief van *f* 50,- (geen stemrecht). Voor afwijkende regelingen dient contact met het bestuur opgenomen te worden.

De statuten van de Nederlandstalige TEX Gebruikersgroep zijn via het secretariaat te verkrijgen.

Nederlandstalige
TEX
Gebruikersgroep

Aanwezig : A. Al-Dhahir (UT); E. Algera (EGD); A.W.W.M. Biegstraaten (TUD); J. Braams (PTT Neher Laboratorium); C.H.J. van den Brekel (Philips); H. Brouwer (EGD); F. van Ditmarsch (EGD); W. Dol (RUG); E.J. Evers (RUU); E. van Eynde (KU Leuven; België); J. Fischer; E. Frambach (RUG); L. van Geest (CAWCS); M. van Geest (CAWCS); R. van der Horst (CWI); E.W. Iparraguirre (TUD); J.A. Jager (EGD); A.A. de Jong (ACCU); T. de Klerk (Digital); G.D.C. Kuiken (Kuiken B.V.); C.G. van der Laan (RUG); A. de Leeuw van Weenen (RUL); A. Lenstra (RUG); F. van Manen (Klankschap); H. van der Meer (UvA); A.J. de Meijer (RUU); H.P.A. Mulders (KUB); G.J.H. van Nes (ECN); N.A.F.M. Poppelier (Elsevier); C.H. de Ridder (Philips); J.H.G. Rosenbaum (RUU); P. Sader (EGD); W. Smit; A. Soos (UT); G.J. Stemerdink (CWI); P. Tutelaers (TUE); P. Vanoverbeke; E.J. Vens (RUG/ICCE); F. van de Wiel (CWI); J.J. Winnink.

Notulist : G.J.H. van Nes (ECN)

1 Opening

Voorzitter van der Laan opent om 10:10 uur de bijeenkomst en heet iedereen welkom. Hij noemt de verandering in de opzet van de NTG vergadering van 'alleen maar' vergaderen naar een combinatie met thema lezingen. Deze vergadering heeft als thema 'TEX in de praktijk'. Ook de volgende NTG bijeenkomsten zullen duidelijk een thema kennen.
Medegedeeld wordt dat de lunch is aangeboden door de gastheer Elsevier Science Publishers. Het bestuur van de NTG wordt vervolgens voorgesteld.
Drie leden hebben bericht van verhindering gestuurd.

2 Verslag bijeenkomst 20 november 1990

Het verslag van de 6^e NTG bijeenkomst te Utrecht, was reeds eind januari aan alle NTG leden toegestuurd. Opmerkingen zijn zowel via post als via e-mail ontvangen. Op de vergadering worden nog de volgende kanttekeningen gemaakt:

- blz. 7, 1e kolom: 'Van der Meer informeert naar een gelijksoortig onderzoek m.b.t. de Atari Macintosh...' moet worden: '...m.b.t. de Atari-ST...'.
- blz. 7, 1e kolom: de naam 'Matthius Moritz' moet worden: 'Matthias Moritz'.
- blz. 8, 2e kolom: 'De CELEX file is echter beduidend te verkleinen door de vijfjes te verwijderen' moet worden: '...te verkleinen door alle regels waarin een 5 voorkomt te verwijderen'. Op de opmerking van Winnink waar de goed bruikbare Peter Vanroose file op de NTG fileserver is gebleven, wordt geantwoord dat hier later op de vergadering teruggekomen zal worden.

Daarnaast wordt gewezen op enige afbreekfouten in de tekst. Het verslag (met de genoemde wijzigingen) wordt vervolgens goedgekeurd.

Betreffende de bijlagen wordt het volgende opgemerkt/medegedeeld:

- **Bijlage A:** De 8^e NTG bijeenkomst zal op 21 november 1991 gehouden worden bij de TU te Eindhoven met als thema 'Fun with TEX' (TEX-gebruik ten behoeve van schaak, bridge, muziek, kruiswoordpuzzels, etc). De 9e NTG bijeenkomst zal hoogstwaarschijnlijk plaatsvinden bij het CWI te Amsterdam. Het thema is 'wetenschap en TEX' met het zwaartepunt op wiskunde- en fysica toepassingen. Getracht zal worden om hierbij het CERN te betrekken. Van Manen zou op één van deze bijeenkomsten graag ook een verhaal van een typograaf willen zien. De voorzitter antwoordt hierop dat bij de NTG dagen vorig jaar in Groningen over dit onderwerp reeds een lezing was gegeven. Daarnaast is het onderwerp meer geschikt voor een algemene NTG dag dan voor een NTG bijeenkomst.
- **Bijlage B:** De lijst van werkgroepleden is niet meer up-to-date. Personen zijn vermeld die geen NTG lid zijn. Een verbeterde lijst zal in de volgende MAPS opgenomen worden. Gevraagd wordt aan de coördinatoren of zij correcties willen doorgeven aan het secretariaat. Interessant nieuws is dat Malcolm Clark zich aangemeld heeft als NTG lid en daarnaast ook zitting neemt in werkgroep 1.

This report has been generated by LATEX software on SUN platform, using times.sty and multicol.sty (Frank Mittelbach), and a 300 dpi PostScript outputdevice. Editor of this report is G.J.H. van Nes.

Het verslag van de NTG bijeenkomst op 2 mei 1991 is (in concept) eind juni 1991 via e-mail dan wel via de post reeds toegestuurd naar alle NTG leden.

3 Ingekomen stukken en Mededelingen

De volgende stukken zijn ingekomen:

- DANTE TeXnische Komödie,
- Gutenberg Cahiers,
- Informatie Europese LUG's (Local User Groeps; van Malcolm Clark),
- SGML-bulletin en uitnodiging vergadering,
- Afrekening SGML/TEX conferentie '90,
- Informatie Europese TEX bijeenkomst te Parijs,
- Programma 5e Nederlandse SGML conferentie,
- Brief samenwerking CWI-NTG (afkomstig van CWI),
- Verzoek van Winnink voor kostenbijdrage evaluatie VTEX,
- Verslag kascontrole commissie.

De tijdschriften lagen op de leestafel ter inzage.

De volgende mededelingen worden gedaan (soms ontaardend in een levendige discussie):

- **Wederzijds lidmaatschap NTG/TUG**
  De mogelijkheid van een wederzijds lidmaatschap is al een lange tijd geleden aan TUG voorgelegd. De voorzitter wil bij zijn komende bezoek aan de BOD/TUG-bijeenkomst in Dedham, USA, hierover een duidelijke uitspraak verkrijgen. Hij verzoek de vergadering een standpunt in deze in te nemen.
  Een zeer lichte verlaging van de totale contributie zou bij een gezamenlijk lidmaatschap mogelijk kunnen zijn. Belangrijker is echter dat het voor de leden eenvoudiger wordt om éénmaal per jaar een bedrag over te maken dan nu twee keer. Vanzelfsprekend is het niet verplicht om van beide verenigingen lid te worden. Eventuele koersschommelingen zouden voor rekening van TUG moeten zijn.
  Dat er toch een drempel onder de NTG leden aanwezig is om TUG lid te worden bleek tijdens de vergadering duidelijk: van de veertig aanwezigen zouden 24 graag een koppeling van lidmaatschap TUG-NTG gerealiseerd willen zien. Van hen zijn slechts 12 nu werkelijk lid van TUG.
  Op de vraag of het NTG bestuur automatisch een exemplaar van TUGboat ontvangt, wordt ontkennend geantwoord.
- **TUG newsletter**
  De voorzitter vertelt over de nieuwe opzet van nieuwsvoorziening vanuit TUG zoals deze op de speciale BOD bijeenkomst (maart 1991) naar voren was gekomen. Naast de TUGboat verschijnt zeer binnenkort de eerste uitgave van een aparte newsletter. Deze zal electronisch worden verspreid naar de besturen van de LUG's. De LUG's kunnen delen uit deze newsletter halen ter opneming in hun eigen periodieken. Deze opzet maakt ook het invoeren van een Europese newsletter minder noodzakelijk.
  De prototype van de TUG newsletter is echter hoofdzakelijk een Amerikaanse aangelegenheid: de locale Europese LUG's hebben nauwelijks inspraak gekregen bij de opzet en samenstelling.
- **NTG ledenaantal**
  Sinds de vorige vergadering is het NTG ledenaantal weer toegenomen en wel met 25 nieuwe leden, inclusief 5 extra instituutsleden. De NTG telt nu in totaal 137 leden (waaronder 24 instituutsleden).
- **Distributie Europese LUG tijdschriften**
  N.a.v. vragen van leden wordt medegedeeld dat de door het NTG bestuur ontvangen tijdschriften van locale gebruikersgroepen, behalve op de leestafel, ook op aanvraag rondgestuurd kunnen worden.
  ↪ *Op voorstel van een aantal aanwezigen zullen de inhoudsopgaven, inclusief die van TUGboat, voortaan als bijlagen in de MAPS worden opgenomen.*
- **EuroTEX '91**
  Van de Europese TEX bijeenkomst komende september in Parijs is het programma reeds bekend. Braams, Jurriens, en van der Laan zullen er een verhaal houden (Jurriens over zijn TEX werk in de USSR).
- **LATEX 3.0 project**
  N.a.v. een vraag van van der Meer betreffende de Nederlandse medewerking aan het LATEX 3.0 project, wordt door Poppelier medegedeeld dat hijzelf en Braams de twee Nederlandse leden van deze Frank Mittelbach groep zijn. Er zijn geen zaken die nu al het vermelden waard zijn. Gewerkt wordt op dit moment aan de syntax keuze, de kernel van LATEX, en een nieuwe tabular omgeving. Het fontselectieschema maakt zeker deel uit van LATEX 3.0. Er is reeds veel werk gedaan. Begin 1991 vond in de UK een bijeenkomst over dit onderwerp plaats. Op welke termijn een en ander actueel wordt is echter niet met zekerheid te zeggen. Het project heeft duidelijk wel toekomst.
  Verzocht wordt aan de leden om suggesties m.b.t. LATEX 3.0 aan de Nederlandse projectleden door te geven. Getracht zal worden om op de volgende bijeenkomst meer informatie te verstrekken over de gang van zaken en de status.
  Van der Meer zou graag de al dan niet gereed zijnde modulen van LATEX 3.0 via de fileserver willen betrekken met daarbij informatie over de status van de afzonderlijke stukken software.
- **Typografie NTG materiaal**
  Van Manen vraagt waarom de NTG zelf geen eigen stijlfile heeft. Hij heeft ernstige kritiek op de typografie van ondermeer de MAPS en de NTG folder. Er is nauwelijks enige eenheid. De NTG dient nauwkeuring te zijn bij het materiaal wat zij publiceert. Hij ziet graag de MAPS en de folder aan een typograaf uitbesteed.
  Poppelier heeft ook eerder opmerkingen over de folder aan het bestuur toegestuurd. Hij vindt het daarnaast jammer dat de NTG stijlen van werkgroep 13 niet gebruikt worden voor de MAPS.
  Van der Meer vindt dat voor de MAPS en de andere publicaties van de NTG, feitelijk een aparte en

goede stijl ontwikkeld zou moeten worden; zeker moet gelet worden op eenzelfde stijl voor alle bijdragen.
Geantwoord wordt door Braams dat ondanks het feit dat werkgroep 13 reeds 3 verschillende (eenvoudige) stijlen heeft ontwikkeld (waarvan één (artikel2) minder serieus), de NTG als een eerste taak heeft voorlichting te geven van wat je met TEX zoal kan doen. Informatievoorziening is belangrijker dan het uiterlijk ervan.
Schriftelijke opmerkingen over de folder zijn door het bestuur echter niet ontvangen. Gevraagd wordt aan Poppelier om deze opnieuw toe te sturen.
De voorzitter antwoordt dat de informatiestroom via de MAPS sneller is gegroeid dan ooit is voorzien. De vraag is of men moet denken aan een tijdschrift of aan een informeel verslag met bijlagen. Hoofddoel blijft de informatieverstrekking aan de leden, niet de typografie. Daarnaast is het geheel toch niet bepaald slecht te noemen. Extra typografisch werk zou ook een vergroting van de werkzaamheden betekenen. Rekening moet worden gehouden dat een en ander afhankelijk is van een relatief kleine groep van vrijwilligers. De voorzitter erkent enkele tekortkomingen op typografische gebied van het NTG materiaal. Hij denkt zelf sterk aan het overnemen van de TUGboat stijl inclusief de richtlijnen voor de auteurs en dat eventueel te modificeren naar eigen behoefte.
Braams noemt een mogelijkheid om artikel1 als stijl te gebruiken en `tugboat.sty` als optie. Auteurs zouden zelf geen eigen vorm aspecten mogen toevoegen.
Van der Meer noemt de mogelijkheid van het gebruik van twee stijlen. Voor technische artikelen de TUGboat stijl en voor bijvoorbeeld het jaarverslag een eigen stijl.
↪ *De voorzitter besluit de discussie met de opmerking dat het bestuur in ieder geval nota zal nemen van de genoemde kritieken en suggesties.*

- **Server gebeuren**
  Er blijkt belangstelling te bestaan bij niet netwerkgebruikers om via een modem toch van de TEX-NL list- en fileserver gebruik te maken. Mogelijkheden blijken wel aanwezig te zijn. Aangeraden wordt om hiervoor contact op te nemen met het dichtstbijzijnde Universitaire Rekencentrum.
- **NTG Info-pakket**
  Mulders deelt mede dat het samen te stellen pakket in een gevorderd stadium verkeerd. Er zijn reeds A4-tjes over de onderwerpen wiskunde, 'wat is TEX', bridge, en schaken. Verder komt er nog iets over muziek (Taupin versie; actie mede door Evers en van Manen), en chemische structuurformules (actie mede door Winnink).
  Genoemd wordt dat Eijkhout een tiental slides heeft van een demo voordracht over wat je ondermeer met TEX kan doen. Mulders zou contact hierover met hem opnemen.
  Mulders zou tevens graag zijn info-pakket door een typograaf willen laten doornemen. Poppelier biedt aan om te trachten dit door zijn eigen collega's te laten verzorgen. Enige discussie vindt plaats over de graad van perfectie. Algemene gedachte is dat het uiteindelijke resultaat niet 100% hoeft te zijn. Het is daarentegen belangrijker dat er wat beschikbaar is.
  De voorzitter noemt nog de hierna komende werkzaamheden aan het welkom-pakket. Dit pakket zou ondermeer de belangrijkste bijdragen moeten bevatten uit de eerder verschenen MAPS en mogelijk de emTEX implementatie. Het info-pakket daarentegen is veel kleiner van inhoud en bevat hoofdzakelijk algemene informatie.

Verder wordt medegedeeld dat de Devnāgrī fonts van Velthuis sinds kort Public Domain zijn geworden. Belangstellenden kunnen contact opnemen met het rekencentrum van de RUG.

4 NTG jaarvergadering

- **Jaarverslag Secretaris**
  Het jaarverslag 1990 was als bijlage C in de MAPS 91.1 opgenomen. Een korte toelichting wordt gegeven. Genoemd wordt het nog steeds stijgende ledenaantal en de activiteiten van de RUU-server t.b.v. de TEX gemeenschap.
- **Jaarverslag Penningmeester**
  Het financieel verslag 1990 was als bijlage D in de MAPS 91.1 opgenomen. Zonder verdere opmerkingen wordt ook dit verslag goedgekeurd.
- **Verslag kascontrole commissie**
  Na een korte discussie over de volgorde van behandeling van de agendapunten 'kascontrole commissie' en 'begroting 1991', wordt besloten eerst de kascontrole commissie aan het woord te laten. Een goedkeuring van de commissie Biegstraaten/Evers is als ingekomen stuk ontvangen en wordt voorgelezen. Beide commissieleden worden bedankt voor hun werkzaamheden.
- **Vaststelling nieuwe kascontrole commissie**
  Biegstraaten blijft als lid aan. Daarnaast meldt de Leeuw van Weenen zich als tweede lid aan.
- **Concept begroting 1991**
  Verwezen wordt naar bijlage E van de MAPS 91.1. In het overzicht van de inkomsten/uitgaven wordt het totale bedrag van *f*. 10700,10 veranderd in *f*. 10700,-. In discussie komt de post 'Saldo NTG-dagen '91 ten bedrage van *f*. 1200,-. Op het moment dat de begroting werd gemaakt was het nog niet bekend dat de NTG dagen in 1991 geen doorgang zouden vinden. Vandaar dat deze post wel was opgenomen. Poppelier ziet graag de begroting dan ook aangepast aan de huidige situatie.
  De voorzitter licht toe dat de belangrijkste bron van inkomsten, de contributie, voor het grootste gedeelte wordt gebruikt voor de informatievoorzie-

ning aan de leden. De post reisbijdragen is hoger t.o.v. 1990 i.v.m. een komend bezoek aan de TUG bijeenkomst in Dedham. De bestuurskosten worden minimaal gehouden. Ondanks het feit dat de NTG TEX cursussen direct kan aanbieden, is het niet zeker of dit in 1991 ook werkelijk tot inkomsten zal kunnen leiden.
De penningmeester besluit uiteindelijk, met goedkeuring van de vergadering, de *f*. 1200,- op te vangen door het verminderen van de reisbijdragen met een bedrag van *f*. 500,- en de resterende *f*. 700,- uit de reserve te halen. Een gecorrigeerde begroting zal bij het conceptverslag rondgestuurd worden.

- **Bestuursverkiezingen**
  Aftredend reglementair zijn Kees van der Laan (voorzitter) en Theo de Klerk (bestuurslid). Laatstgenoemde stelt zich, vanwege drukke locale werkzaamheden, niet herkiesbaar.
  Bij de uitnodigingen van deze vergadering zijn door het bestuur twee kandidaten voorgedragen, t.w. Jos Winnink en Kees van der Laan. Daar er geen tegenkandidaten voor bestuursfuncties zijn aangemeld, worden de bestuursverkiezingen als voorgesteld, bij acclamatie uitgevoerd.
  Poppelier ziet ondanks het gestelde toch een schriftelijke stemming noodzakelijk om daarbij het bindend karakter van de voordracht te toetsen. Na enige discussie wordt, horende de vergadering en rekening houdend met hetgeen in de statuten is vermeld, uiteindelijk besloten toch niet in te gaan op het voorstel van een schriftelijke stemming. Overigens zal wel bij de volgende bestuursverkiezing over de dan te volgen procedure nogmaals worden nagedacht.
  Theo de Klerk wordt bedankt voor de bewezen diensten. De nieuwe bestuursleden worden welkom geheten en succes toegewenst met hun taken.
- **Wat verder ter tafel komt**
  Ook de commissie ‘NTG dagen 1990’ zou nog officieel moeten aftreden. Daar er nog een onduidelijkheid was m.b.t. de afhandeling van een openstaande post op de in december j.l. van Koen Mulders (SGML Users Group Holland) ontvangen eindafrekening, wordt besloten dit onderwerp pas op de volgende vergadering af te handelen.
  De penningmeester zal nadere actie in deze ondernemen.

5 Verslag/discussie werkgroepen

Verslag wordt gedaan van de activiteiten binnen een aantal NTG werkgroepen. De voorzitter meldt dat in eerste instantie het woord zal worden gegeven aan werkgroepen die van hun activiteiten melding hebben gemaakt in de MAPS.

Werkgroep 1: Educatie

De voorzitter verwijst naar de bijlage in de laatste MAPS. Deze bijlage moet gezien worden als een aanzet voor discussie bij TUG.
Een belangrijk item hierin zijn de docenten. Van hen zou een bepaald niveau verwacht moeten worden zowel op het gebied van kennis als van didactiek. Over de vorm en implicaties daarvan wordt gediscussieerd.

Op de vraag over de interesse van TEX cursussen wordt geantwoord dat de PTT te Groningen erom heeft gevraagd. Een duidelijke behoefte was er ongeveer een jaar geleden bij Elsevier. Daarnaast worden TEX cursussen op universiteiten i.v.m. de kosten, door eigen medewerkers gegeven.
Gesuggereerd wordt om ook typografen bij hun opleiding kennis te laten maken met de mogelijkheden van TEX.
↪ *In de taken van de werkgroep zoals deze in de bijlage van de MAPS waren beschreven konden de aanwezigen zich vinden.*

Werkgroep 4: Fonts

Op dit moment zijn Vens en Winnink binnen deze werkgroep actief. Genoemd wordt het feit dat de uitgebreide lijst van namen van werkgroepleden niet betekent dat iedereen ook actief is. Eerder kan gezegd worden dat de meesten van hun alleen in het onderwerp geïnteresseerd zijn. Afgesproken wordt dat Vens & Winnink de lijst zullen doornemen op niet actieve leden. Vens zal als coördinator optreden.

Vens noemt één van de mogelijke activiteiten van de werkgroep het maken van een Nederlands font. Stemerdink vermeldt dat Tetterode een grote set fonts bezit en mogelijk een mooi font voor TEX wil omzetten.

Algemeen kan gezegd worden dat er duidelijk interesse is voor de verrichtingen van deze werkgroep. Gevraagd wordt aan de werkgroep om een overzicht te geven van wat werkt, met betrekking tot wat, inclusief de bijbehorende valkuilen. Daarnaast is er een duidelijke behoefte aan een algemeen verhaal over virtuele fonts, zowel voor wat betreft de werking, de implementatie als de relatie met het LATEX fontselectie schema.

Werkgroep 6: Lijst en link met fotozetters

Gevraagd wordt aan de NTG leden voor aanvullingen en correcties m.b.t. de lijst van fotozetters zoals deze in de laatste MAPS was opgenomen. Bij ECN te Petten blijkt ook fotozetter service geleverd te kunnen worden (2540 dpi en *f*. 15,- per A4). Bij CWI schijnen ook mogelijkheden aanwezig te zijn.
Poppelier deelt mede dat hij goede ervaringen heeft met Transcripta (snel en goedkoop).

Werkgroep 7: PC-zaken

Winnink meldt dat naast hetgeen in de laatste MAPS is geschreven, er niet veel meer te vertellen is m.b.t. de TEX implementatie op de DOS systemen. Hij heeft wel SbTEX34 opgehaald inclusief METAFONT 2.7 om deze te vergelijken met emTEX (versie 3.0). Het bleek dat de Sb METAFONT ongeveer 20% sneller was die van emTEX.
De verwerkingssnelheid van de Sb LATEX versie blijkt daarentegen duidelijk afhankelijk te zijn van zowel beschikbare RAM geheugen als van de tekst zelf (varieerend van 15% sneller tot 10% langzamer). Conclusie is dat emTEX op dit moment de meest stabiele TEX-DOS implementatie m.b.t. de verwerkingssnelheid is én daarbij het minst last heeft van RAM geheugen beperkingen.

Het was niet duidelijk of versie 3.1 van emTEX al beschikbaar is. Versie 3.0 bleek van de Stuttgart server verdwenen te zijn. Een NTG lid meldt echter dat de directory structuur van deze server enige tijd geleden veranderd is.

Dat emTEX in Nederland algemeen gebruikt wordt, blijkt uit het feit dat de helft van het aantal aanwezige NTG leden (40) deze implementatie reeds in bezit heeft en er mee werkt. De distributie activiteiten van de werkgroep blijken zeer gewaardeerd te worden.

Op de vraag of de emTEX distributie kompleet is, wordt positief gereageerd. Er zijn binnen de distributie ondermeer speciale versies voor de 8086, OS2 en de 80286. Niet voor de 80386.
De voorzitter stelt daarom ook voor om nieuwe NTG leden in de gelegenheid te stellen juist deze implementatie op een eenvoudige wijze te verkrijgen.

Een verzoek is door het bestuur ontvangen van Winnink om VTEX aan te schaffen i.v.m. een evaluatie. Uit een review in de 'Notices of the American Mathematical Society' blijkt dat de VTEX fonts zeer weinig geheugen in beslag nemen (< 1 Mbyte). De software kost echter $ 299.
Kuiken deelt mede dat hij VTEX wel eens aan iemand geleverd heeft. De software blijkt echter traag te zijn, naast het feit dat het feitelijk in het geheel geen TEX is. Zo wordt er bijvoorbeeld geen `.dvi` file aangemaakt. De betreffende (ESTEC) persoon is daarom ook weer op TEX overgegaan.

Op de vraag van Lenstra over Atari implementatie ervaring, wordt door Vens positief gereageerd. Benodigde geheugen is echter meer dan 1 Mbyte.

Werkgroep 8: Nederlandstalige TEX gebruikersdag

De voorzitter deelt mede dat na de aanvankelijke goede vooruitzichten m.b.t. het organiseren van de NTG dagen in samenwerking met het locale KUB project 'geïntegreerde document systemen' in Tilburg, onlangs de situatie sterk veranderd is. Coördinator van het gebeuren, Joop van Gent, is van baan veranderd en heeft dientengevolge weinig contacten meer met het gebeuren. Daarnaast zien de huidige organisatoren de dagen hoofdzakelijk als een Tilburgse aangelegenheid. Bereidheid tot samenwerking is niet aanwezig.
Het NTG bestuur heeft daarom ook besloten de geplande NTG dagen in Tilburg voor 1991 niet door te laten gaan.

Poppelier noemt het belang van de NTG dagen i.v.m. de daaraan gekoppelde cursussen. Daarbij zou ook gedacht kunnen worden aan een bescheiden opzet van het gebeuren zoals bij de allereerste NTG dagen die in 1989 te Utrecht zijn gehouden.
De voorzitter antwoordt dat cursussen altijd beschikbaar zijn. Materiaal is aanwezig en docenten zijn bekend. De organisatie van de NTG dagen staat of valt met de beschikbaarheid van mankracht (= vrijwilligers). De plaats van de bijeenkomst is secundair en hoeft in eerste instantie niet Utrecht te zijn. Wel heeft een keuze van een bepaalde plaats wel voordelen voor het betreffende organiserende bedrijf/universiteit.

Gedacht moet nu worden aan het organiseren van de NTG dagen pas in 1992 i.p.v. het nu overijld nog plaats laten vinden dit jaar. De uiteindelijke frequentie van dit soort dagen behoeft ook niet zo hoog te zijn als vroeger daar er nu tevens Europese TEX dagen worden georganiseerd. Het grootste probleem bij het organiseren van dit soort dagen blijft hoofdzakelijk het vinden van goede sprekers.
Een wat andere formule voor de NTG dagen zou ook bekeken kunnen worden. Zo zouden bijvoorbeeld de dagen in 1992 gekoppeld kunnen worden aan de NTG bijeenkomst bij het CWI. Daarnaast wordt voorgesteld om de Europese TEX bijeenkomst een keer in Nederland te laten plaatsvinden.

De voorzitter besluit de discussie met een dringende oproep aan de leden om contact op te nemen met het bestuur indien mogelijkheden tot organisatie voorhanden zijn.

Werkgroep 10: SGML-TeX relatie

Gewezen wordt op de bijlage in de laatste MAPS. Het artikel bleek in het buitenland goed ontvangen te zijn.

Werkgroep 13: Nederlandstalige TEX

Braams deelt mede dat de werkgroep zich nu in een wat rustig vaarwater bevindt. De NTG stijlen moeten alleen nog van documentatie worden voorzien en op een aantal punten is er nog een update te verwachten. Het babel gebeuren is technisch gereed, afgezien van de documentatie. Daarnaast moet nog gebogen worden over de Nederlandse afbrekingen inclusief uitzonderingenlijsten.

Gediscussieerd wordt over de Nederlandse afbreekfiles.

Kuiken vermeldt dat de CELEX file wel alle technische afbreekingen volgens het 'groene boekje' bevat, doch dat dit zeker niet de beste zijn. Wederom komt naar voren dat hierbij persoonlijke controle altijd noodzakelijk blijft.

Winnink vraagt zich af waarom de zeer kleine afbreekfile van Peter Vanroose van de TEX-NL server is verdwenen. Ondanks de zeer kleine omvang van deze file is het resultaat zeer goed. Braams antwoordt hierop dat hij meende dat dit een besluit van de vorige vergadering was.
↪ *De file zal door hem weer worden teruggeplaatst.*

Werkgroep 14: Communicatie

Evers meldt dat er binnen de werkgroep nu een taakverdeling bestaat m.b.t. het server gebeuren. Braams en Eijkhout houden zich bezig met het fileserver beheer in Nijmegen, terwijl Evers de fouten en problemen voor wat betreft de discussielijst zal opvangen.
N.a.v. een vraag over de minimale documentatie eisen voor files die op de server worden geplaatst, wordt geantwoord dat in een eerdere MAPS een bijlage was opgenomen over dit onderwerp.

De voorzitter informeert naar de mogelijkheid van registratie van het gebruik van de server. Het blijkt op dit moment nog niet te gebeuren. Mogelijkheden zouden wel aanwezig zijn. Voor het geval er voor de fileserver service betaald zou moeten gaan worden, is het belangrijk dit soort informatie reeds te hebben. De voorzitter vraagt tevens aan de werkgroep om ook gebruiksgegevens van de RUU-TEX server op te vragen.

6 Rondvraag

- **Winnink** deelt mede dat van de eerder toegezegde MAPS bijdrage m.b.t. afbreekpatronen nog niets is gekomen. Overwogen wordt om het door te sluizen naar werkgroep 13. Onduidelijkheid is er ook over wat er precies gedaan moet worden. Gevraagd wordt naar de kenmerken van de diverse afbreekpatronen files.
- **De Ridder** gebruikt TEXCAD bij zijn emTEX implementatie. Hij zoekt ook een versie voor de VAX. Verwezen wordt naar een fileserver. Aangeraden wordt tevens om contact op te nemen met de auteur van TEXCAD.
- **Stemerdink** ziet graag een centraal beschikbare samenvatting van de vele informatie die via de TEX-NL listserver wordt gedistribueerd. Een mogelijkheid is om de archieffunctie van de discussielijst aan te zetten. Evers wil echter proberen een overzicht van de belangrijkste e-mails te maken en deze vervolgens verder uitwerken. Ook de rubriek 'Frequently Asked Questions' (zie bijlage T van de laatste MAPS) is hiervoor geschikt. Voor nieuwe leden zou dit soort samengestelde informatie nuttig kunnen zijn.
- **Lenstra** vraagt, in vervolg hierop, naar de beschikbaarheid van een geselecteerd overzicht van hetgeen op buitenlandse discussielijsten aan de orde komt. Probleem is echter hierbij de uitgebreidheid en het daaraan gekoppelde vele werk. Ook dit werk is weer afhankelijk van vrijwillegers.
- **Van Manen** vraagt om een `.dvi` naar fax conversie. Volgens Lenstra bestaat er wel reeds een `.ps` naar fax conversieprogramma. Het HiJAAK-PS programma is hier wel voor nodig.
  Op de vraag of grote tabellen via LATEX verwerkt kunnen worden, wordt verwezen naar de supertabular style file welke via de TEX-NL server beschikbaar is.
- **Fisher** heeft problemen met het genereren van tfm-files vanuit zijn nieuwe METAFONT. Suggesties worden gegeven. Tevens wordt hij geholpen aan de IPA-fonts.

7 NTG presentaties: 'TEX in de praktijk'

Twee presentaties worden deze dag gegeven t.w.:

- 'Gebruik van TEX binnen het EGD' door Jager en Sader (Energiebedrijf voor Groningen en Drente),
- 'Gebruik van TEX en LATEX op het CAWCS' door het echtpaar van Geest (Centrum voor Automatisering van Wapen en Commando Systemen der Koninklijke Marine).

De inhoud van beide lezingen zijn opgenomen in de MAPS 91.1. Het verhaal van de EGD toont ondermeer dat het promoten van hun nieuwe macro set ter vervanging van TEX, het grootste probleem is: het gebruik ervan blijkt momenteel nog minimaal te zijn, dit ondanks de eenvoud!
Bij het CAWCS ligt dat probleem minder: een dertigtal medewerkers gebruiken de besproken macro's. Voor de macro's t.b.v. het genereren van Nassi-Schneidermann diagrammen en Flow charts blijkt ook bij de NTG leden grote belangstelling te bestaan. Getracht zal worden om de betreffende software via de TEX-NL server beschikbaar te stellen.

8 Sluiting

De volgende vergadering is op:

donderdag 21 november 1991

bij de Technische Universiteit Eindhoven; gastheer Piet Tutelaers.

Elsevier Science Publishers en met name Poppelier worden bedankt voor de geboden gastvrijheid en diensten, waarbij de wandellunch, weliswaar uit nood geboren, een prima functie vervulde. De aanwezigen worden bedankt voor hun bijdragen in de discussie.